

ทำหมันหญิงอันตรายไหม ทำหมันหลังคลอดทันทีได้หรือเปล่า

ภาษา

ทำหมันหญิงอันตรายไหม ทำหมันหลังคลอดทันทีได้หรือเปล่า

คุณแม่ตั้งครรภ์

บทความ

ส.ค. 15, 2024

5 นาที

การทำหมันหญิง ถือเป็นวิธีคุมกำเนิดแบบถาวรวิธีหนึ่งที่มีความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพสูง โดยเป็นวิธีทำให้ท่อไข่อุดตัน จนไม่สามารถทำให้อสุจิไปผสมกับไข่ได้ ซึ่งคุณหมอผู้เชี่ยวชาญจะมีหลายเทคนิคในการทำหมัน เช่น การผูกมัด หรือหนีบ หรือทำลายบางส่วนของท่อไข่ โดยวิธีการนี้จะส่งผลให้เกิดการตั้งครรภ์น้อยมาก เหมาะสำหรับคุณแม่หลังคลอด หรือมีลูกเพียงพอแล้ว รวมถึงคุณแม่บางท่านที่สุขภาพไม่แข็งแรงไม่เหมาะสมต่อการตั้งครรภ์

สรุป

- การทำหมันหญิง ถือเป็นวิธีคุมกำเนิดแบบถาวรวิธีหนึ่งที่มีความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพสูง โดยเป็นวิธีทำให้ท่อไข่อุดตัน จนไม่สามารถทำให้อสุจิไปผสมกับไข่ได้
- การทำหมันมี 2 ประเภทหลัก โดยแบ่งจากช่วงเวลาที่ทำ คือ การทำหมันหลังคลอดทันที หรือการทำหมันเปียก และการทำหมันปกติ หรือการทำหมันแห้ง
- ก่อนการตัดสินใจทำหมันหลังคลอด คุณพ่อคุณแม่ต้องไม่มีแนวโน้มว่าจะมีบุตรเพิ่มอีก และ

ควรรบอกรายละเอียดของสุขภาพของคุณแม่แก่คุณหมอให้ครบถ้วน

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- การทำหมันหญิงมีกี่แบบ
- การทำหมันหญิงมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง
- ทำหมันหลังคลอด (ทำหมันเปียก) ดีกว่าทำหมันแห้งจริงไหม
- ก่อนทำหมันหญิง คุณแม่ต้องเตรียมตัวยังไง
- ทำหมันหลังคลอดเจ็บมากไหม
- ทำหมันหลังคลอดใช้เวลาพักฟื้นนานไหม
- การทำหมันหญิงมีค่าใช้จ่ายเท่าไร
- การทำหมันหญิงมีผลข้างเคียงอะไรบ้าง
- ข้อดี-ข้อเสีย ของการทำหมันหลังคลอด
- หลังทำหมันร่างกายคุณแม่จะเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

การทำหมันหญิงมีกี่แบบ

การแบ่งประเภทของการทำหมัน แบ่งจากช่วงเวลาที่ทำหมัน โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การทำหมันหลังคลอดทันที หรือเรียกว่า การทำหมันเปียก (Postpartum)

การทำหมันหลังคลอดทันที เป็นช่วงเวลาที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากคุณแม่หลังคลอดมีความสะดวก ไม่ต้องเสียเวลาอยู่โรงพยาบาลเพิ่ม และผ่าตัดง่ายเพราะหลังคลอดมดลูกจะยังมีขนาดค่อนข้างใหญ่ ทำให้หาท่อนำไข่ได้ง่าย โดยนิยมทำในช่วงเวลาภายใน 24-48 ชั่วโมงหลังคลอด

2. การทำหมันปกติ หรือเรียกว่า การทำหมันแห้ง (Interval Sterilization)

การทำหมันปกติ เป็นการทำหมันช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่ง แต่ไม่ใช่ภายใน 7 วันหลังคลอด ซึ่งการทำหมันแบบนี้จะทำได้ยากมากกว่า เนื่องจากมดลูกอยู่ในสภาวะปกติ การผ่าตัดหาท่อนำไข่จะมีความยากขึ้น มักทำช่วงหลังมีประจำเดือนเพื่อให้มั่นใจว่าไม่เกิดการตั้งครรภ์ ซึ่งจะต้องมีการดมยาสลบ และใช้เวลาในการผ่าตัดทำหมันไม่เกิน 30 นาที

การทำหมันหญิงมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

หากคุณแม่ผ่าคลอดแล้ว คุณหมอมจะทำการหาท่อนำไข่ และทำการผูกและตัดท่อนำไข่ทิ้งทั้ง 2 ข้าง สำหรับคุณแม่ที่คลอดตามธรรมชาติ คุณหมอมจะต้องให้ดมยาสลบและทำการเจาะหน้าท้องบริเวณใต้สะดือ เพื่อทำการหาท่อนำไข่ และตัดท่อนำไข่ทิ้งทั้ง 2 ข้าง ปัจจุบันมีวิธีการทำหมันแบบไร้แผลผ่านกล้อง โดยคุณหมอมจะส่องกล้องเข้าไปในโพรงมดลูก แล้วนำเครื่องมือใส่ผ่านช่องคลอด และสอดผ่านปลายเปิดท่อนำไข่

ซึ่งจะไปบล็อกท่อนำไข่ เพื่อทำให้เกิดพังผืดใช้เวลาประมาณ 3 เดือน หลังการทำหมันด้วยวิธีนี้ จึงยังจำเป็นต้องมีการคุมกำเนิดในช่วง 3 เดือนนี้ โดยการทำหมันแบบไร้แผลจะใช้เวลาเพียง 5-10 นาที ทำให้คุณแม่ไม่เจ็บแผลและยังสามารถทำกิจกรรมได้ตามปกติอีกด้วย

ทำหมันหลังคลอด (ทำหมันเป็ยก) ดีกว่า ทำหมันแห่งจริงไหม

เนื่องจากการทำหมันหลังคลอด หรือที่เรียกว่า การทำหมันเป็ยก เป็นการทำหมันพร้อมกับการผ่าคลอดหรือภายหลังคลอดลูกไม่เกิน 72 ชั่วโมง ซึ่งง่ายต่อการทำหมันมากกว่า และคุณแม่สามารถพักฟื้นในโรงพยาบาลระยะเวลาเท่าเดิม แต่การทำหมันแห่ง คุณแม่ต้องทำหลังมีประจำเดือน เพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีการตั้งครรภ์เกิดขึ้น และต้องระมัดระวังเป็นพิเศษสำหรับคุณแม่ที่มีโรคประจำตัวเกี่ยวกับหัวใจและปอด เพราะการทำหมันแห่งเป็นการผ่าตัดโดยดมยาสลบ หรือคนที่เคยผ่าตัดทางช่องท้องมาก่อนเพราะอาจมีพังผืดในช่องท้องได้

ก่อนทำหัตถ์หญิง คุณแม่ต้องเตรียมตัวอย่างไร

ก่อนการตัดสินใจคุมกำเนิดแบบถาวรด้วยวิธีทำหัตถ์หญิง คุณพ่อคุณแม่ควรมีการปรึกษากันอย่างดีแล้ว รวมถึงปรึกษาคณินครอบครัว เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่มีลูกได้อีก เนื่องจากเมื่อทำหัตถ์ไปแล้ว หากอยากแก้ไขเพื่อให้กลับมามีลูกได้ จะค่อนข้างมีวิธีการแก้ไขได้ยากหรืออาจแก้ไขไม่ได้เลย อีกทั้งมีค่าใช้จ่ายสูงในการแก้หัตถ์ และควรปรึกษาแพทย์อย่างใกล้ชิดเพื่อให้มั่นใจว่าสุขภาพแข็งแรง หากมีโรคประจำตัวต้องแจ้งให้แพทย์ทราบทันที เพราะวิธีการทำหัตถ์หญิงต้องมีการดมยา สำหรับผู้ป่วยเกี่ยวกับโรคปอดหรือโรคหัวใจ ต้องมีแพทย์ดูแลเป็นพิเศษอีกด้วย

ทำหัตถ์หลังคลอดเจ็บมากไหม

ภายหลังการผ่าเพื่อทำหัตถ์หลังคลอด คุณแม่ส่วนใหญ่อาจมีอาการเจ็บปวดเล็กน้อย สามารถรับประทานยาแก้ปวดธรรมดาเพื่อช่วยระงับความปวดได้ แต่หากพบอาการเจ็บปวดอย่างรุนแรง หรือมีไข้ร่วมด้วย และมีเลือดหรือน้ำออกจากบริเวณแผลผ่าทำหัตถ์ ควรรีบพบแพทย์เพื่อดูอาการโดยทันที

ทำหมันหลังคลอดใช้เวลาพักฟื้นนานไหม

หลังจากผ่าตัดเพื่อทำหมันหลังคลอดแล้ว คุณแม่ควรหลีกเลี่ยงไม่ให้แผลโดนน้ำ และไม่ควรรอบนาร้อน หรือว่ายน้ำ ก่อนคุณหมอนัดเปิดแผล รวมถึงการยกของหนัก หรือทำกิจกรรมที่ต้องออกแรงมากอย่างน้อย 1 สัปดาห์หลังทำหมัน และต้องงดมีเพศสัมพันธ์หลังทำหมันอีกประมาณ 6-8 สัปดาห์

การทำหมันหญิงมีค่าใช้จ่ายเท่าไร

หากเป็นการทำหมันหญิงหลังคลอดตามปกติจะมีราคาถูกกว่าการทำหมันแบบส่องกล้อง โดยทั่วไปจะรวมค่าห้องผ่าตัด ห้องพักฟื้น เวชภัณฑ์และยาต่าง ๆ ที่ใช้ และค่าแพทย์ ซึ่งบางโรงพยาบาลอาจมีค่าใช้จ่ายแบบเหมารวมค่าคลอด และค่าทำหมันหลังคลอด

การทำหมันหญิงมีผลข้างเคียงอะไรบ้าง

คุณแม่อาจมีอาการคลื่นไส้ อ่อนเพลีย และเจ็บแผลผ่าตัดทำหมันที่ท้อง รวมถึงการบาดเจ็บของอวัยวะภายในช่องท้อง เช่น มดลูก กระเพาะปัสสาวะ หรือลำไส้ โดยปกติอาการเจ็บแผลต่าง ๆ จะดีขึ้นภายใน 7 วัน และอาจมีอาการปวดท้องน้อย เนื่องจากเกิดพังผืดตรงบริเวณรอยแผลของท่อ นำไข่ ซึ่งการทำหมันวิธีนี้ปัจจุบันค่อนข้างปลอดภัยมาก เนื่องจากความพร้อมของเครื่องมือต่าง ๆ และยังไม่พบหรือพบน้อยมากสำหรับอาการแทรกซ้อนของคุณแม่ที่ทำหมันหลังคลอด

ข้อดี-ข้อเสีย ของการทำหมันหลังคลอด

ข้อดี

- ผ่าตัดและหาท่อ นำไข่ได้ง่ายกว่า
- พักฟื้นในโรงพยาบาลระยะเวลาเท่าเดิม
- อาจมีค่าใช้จ่ายถูกกว่าการทำหมันแห้ง เนื่องจากบางโรงพยาบาลมีเหมาจ่ายสำหรับค่าคลอดลูกและค่าทำหมัน

ข้อเสีย

- ต้องมั่นใจว่าจะไม่มีลูกอีก ควรปรึกษาคนในครอบครัวเป็นอย่างดีมาก่อนคลอดลูก
- หากต้องการแก้หมันจะมีค่าใช้จ่ายสูงมาก

หลังทำหมันร่างกายคุณแม่จะเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

หลังจากผ่าตัดเพื่อทำหมันคุมกำเนิดถาวรแล้ว จะสามารถป้องกันการตั้งครรภ์ทันที โดยไม่ทำให้ฮอร์โมนทางเพศและความรู้สึกทางเพศเปลี่ยนไป อีกทั้งไม่ส่งผลต่อประจำเดือนผิดปกติ ไม่มีผลเสียต่อสุขภาพและจิตใจ สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ แต่หากคุณแม่มีอาการหมันหลุด ควรรีบเข้ามาพบแพทย์

การทำหมันหญิง เป็นการคุมกำเนิดแบบถาวรวิธีหนึ่ง ที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย สามารถป้องกันการตั้งครรภ์ได้ค่อนข้างสูง โดยปัจจุบันเครื่องมือที่ใช้ในการทำหมันก็ทำให้คนไข้มีความเจ็บปวดจากแผลทำหมันลดน้อยลงได้มาก แต่ทั้งนี้ ก่อนการตัดสินใจทำหมันหลังคลอด คุณพ่อคุณแม่ควรปรึกษากันมาเป็นอย่างดีแล้ว ไม่มีแนวโน้มว่าจะมีบุตรเพิ่มอีก และควรบอกรายละเอียดสุขภาพของคุณแม่ เพื่อให้คุณหมอบประเมินว่าสามารถทำหมันได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ต่อไป

บทความแนะนำสำหรับคุณแม่ตั้งครรภ์

- อยากมีลูก อยากท้อง ทำยังไงดี พร้อมวิธีเตรียมความพร้อมให้มีลูกง่าย
- วิธีนับอายุครรภ์ คำนวณอายุครรภ์ ก่อนคุณแม่ครบกำหนดคลอด
- ไข่ตก คืออะไร นับวันไข่ตกยังไงให้แม่นยำ พร้อมอาการไข่ตกที่ควรรู้
- อาการก่อนมีประจำเดือนต่างกันยังไง ทำไมถึงมีอาการคล้ายกัน
- ตรวจครรภ์ตอนไหนชัวร์สุด ช่วงเช้าหรือช่วงเย็น ให้ผลแม่นยำกว่ากัน
- 10 อาการคนท้องระยะแรก อาการเตือนคนเริ่มท้องที่คุณแม่สังเกตได้
- คุณแม่มือใหม่เริ่มฝากครรภ์เมื่อไหร่ดี มีขั้นตอนอะไรที่ต้องรู้บ้าง
- ตกขาวแบบไหนท้อง ตกขาวคนท้องแบบไหนมั่นใจว่าตั้งครรภ์
- อาการคนแพ้ท้อง อาการแพ้ท้องคุณแม่ พร้อมวิธีรับมือเมื่อแม่แพ้
- อาการแพ้ท้องบอกเพศลูก เดตาเพศลูกจากอาการแพ้ท้องลูกสาว-ลูกชาย

อ้างอิง:

1. ทำหมันหญิง คุมกำเนิดอย่างได้ผล ทำได้ทั้งตอนคลอดและหลังคลอด, โรงพยาบาลนครชน
2. การทำหมันหญิง (Female sterilization), ภาควิชาสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ทำหมันหญิง-ชายแบบไร้แผล, โรงพยาบาลพญาไท
4. เรื่องน่ารู้ของการทำหมันสตรี, ศูนย์ศรัพัฒนา
5. ความรู้เรื่องการทำหมันสตรี (Female Sterilization), โรงพยาบาลปิยะเวท
6. แพ้กแกจการทำหมันหญิงหลังคลอดปกติ, โรงพยาบาลกรุงเทพ
7. แพ้กแกจผ่าตัดทำหมันหญิงผ่านกล้อง, โรงพยาบาลวิภาวดี

อ้างอิง ณ วันที่ 10 กรกฎาคม 2567

คุณแม่ตั้งครรภ์

แม่ผ่าคลอด

ดูแลลูกตามช่วงวัย

ภูมิแพ้ในเด็ก

สปิงโก
โมอีลิน

สปิงโกโมอีลิน

พัฒนาการสมองลูกน้อย

การขับถ่ายลูกน้อย

คุณแม่ให้นมบุตร

เครื่องมือตัวช่วยคุณแม่

อาหารเด็ก

S-Mom Club

ข้อมูลผลิตภัณฑ์